

Sparbarometer

Tredje kvartalet 2001

Hushållens¹⁾ finansiella förmögenhet och skuldkvot

Ställning

Miljarder kronor

Finansiella tillgångar²⁾

Inkl. kollektiva försäkringar

Finansiella skulder

Finansiell nettoförmögenhet

Inkl. kollektiva försäkringar

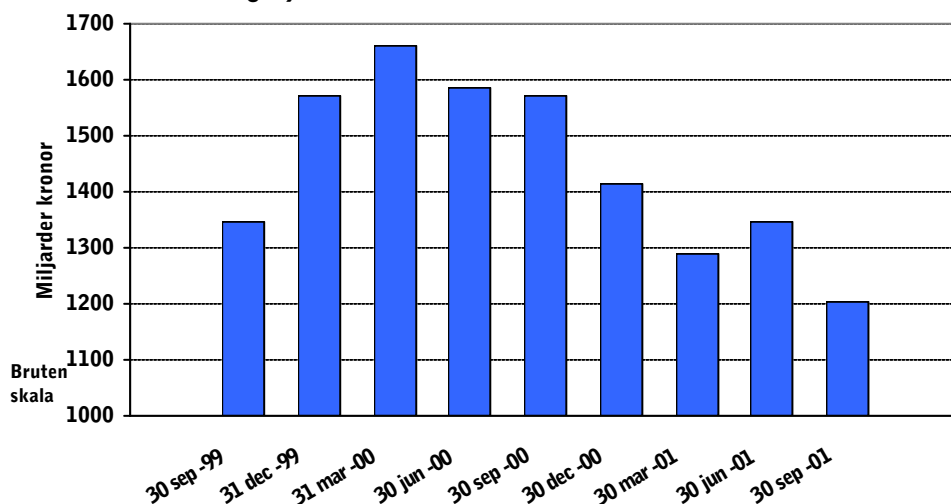
Skuldkvot³⁾

Inkl. kollektiva försäkringar

	99 sep	99 dec	00 mar	00 jun	00 sep	00 dec	01 mar	01 jun	01 sep
Finansiella tillgångar ²⁾	2 117	2 364	2 465	2 408	2 409	2 273	2 154	2 233	2 104
Inkl. kollektiva försäkringar	2 346	2 598	2 705	2 658	2 664	2 537	2 429	2 517	2 393
Finansiella skulder	1 000	1 026	1 046	1 072	1 093	1 123	1 140	1 170	1 189
Finansiell nettoförmögenhet	1 117	1 338	1 419	1 336	1 315	1 150	1 015	1 063	915
Inkl. kollektiva försäkringar	1 346	1 572	1 660	1 587	1 571	1 414	1 289	1 347	1 204
Skuldkvot ³⁾	0,47	0,43	0,42	0,45	0,45	0,49	0,53	0,52	0,57
Inkl. kollektiva försäkringar	0,43	0,40	0,39	0,40	0,41	0,44	0,47	0,46	0,50

- Hushållens finansiella ställning har hittills under 2001 försämrats med 210 miljarder kronor. Hushållens nettoförmögenhet (sparbarometerens totala finansiella tillgångar minus skulder) minskade kraftigt såväl under årets första som tredje kvartal och uppgår nu till 1 204 miljarder kronor.
- Framför allt har den negativa börsutvecklingen och hushållens skuldsättning påverkat minussiffrorna. Relationen mellan skulder och finansiella tillgångar (inkl. kollektiva försäkringar) hade ökat till 50 procent vid utgången av september från 44 procent vid årets början.

Hushållens finansiella nettoförmögenhet vid kvartalsslut (inkl. kollektiva försäkringar) 1999 kv. 3 - 2001 kv. 3

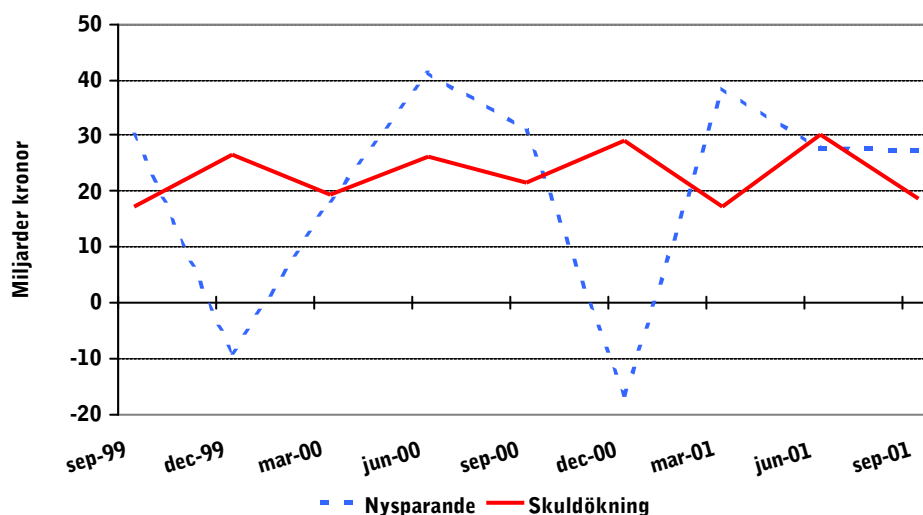
Finansinspektionen
P.O. Box 7831
SE-103 98 Stockholm
[Regeringsgatan 48]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Hushållens nysparande och skuldökning

Transaktioner under perioden	1999		2000				2001		
Miljarder kronor	3 kv.	4 kv.	1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	1 kv.	2 kv.	3 kv.
Nysparande, brutto ²⁾	30,2	-9,0	18,4	41,3	31,1	-16,4	38,5	27,7	27,4
Inkl. kollektiva försäkringar	34,6	-4,4	25,1	51,2	36,2	-8,0	42,6	36,6	32,7
Skuldökning, brutto	17,2	26,7	19,3	26,1	21,6	29,1	17,3	30,2	18,7
Nysparande, netto	13,0	-35,8	-0,9	15,2	9,5	-45,6	21,2	-2,6	8,7
Inkl. kollektiva försäkringar	17,4	-31,1	5,9	25,1	14,5	-37,1	25,3	6,4	14,0

- Under de tre första kvartalen 2001 sparade hushållen lika mycket som under motsvarande period året innan.
- Hushållens konsumtion har dämpats vilket har påverkat nysparandet positivt. Sannolikt har även värdeminskningen på hushållens placeringar i aktier och fonder, allt sedan mars 2000, bidragit till att dämpa konsumtionsökningen.
- Ökningstakten på utlåningen till hushåll på årsbasis avtar något från en nivå i juni på 9,0 procent till 8,7 procent i september.

Hushållens nysparande brutto och skuldökning brutto kvartalsvis, 1999 kv. 3 - 2001 kv. 3

Sparformernas utveckling

Hushållens nysparande

Nysparande under perioden	1999		2000				2001		
Miljarder kronor	3 kv.	4 kv.	1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	1 kv.	2 kv.	3 kv.
Försäkringssparande, individuellt	10,6	18,1	21,4	18,3	15,4	17,2	22,5	20,4	10,5
Aktier	8,6	-2,0	-3,9	34,1	3,3	-0,7	3,0	-7,6	- ⁴⁾
Fonder	1,3	1,0	5,1	0,9	2,1	0,4	-2,6	1,9	-3,0
Därav svenska fondandelar	1,1	1,1	5,1	-0,3	2,4	0,2	-2,9	1,1	-3,6
Därav utländska fondandelar	0,2	-0,2	0,0	1,2	-0,3	0,2	0,3	0,8	0,6
Bankinlåning ⁵⁾	7,9	-33,9	16,3	-6,0	16,9	-38,6	21,1	14,4	24,0
Obligationer	-0,1	0,4	-18,3	-5,3	-7,5	0,8	-3,5	-4,3	-4,4
Sedlar, mynt och lån till finanssektorn	2,0	7,4	-2,3	-0,6	0,9	4,4	-2,0	3,0	0,2
Totalt	30,2	-9,0	18,4	41,3	31,1	-16,4	38,5	27,7	27,4

- Det individuella sparandet i försäkringar, t.ex. i liv- och kapitalförsäkringar, har dämpats under tredje kvartalet men är fortsatt positivt. Under 2001 har hushållens banksparande varit högt. Inlåningen ökade netto med närmare 60 miljarder kronor t.o.m. september.
- Trenden är vikande för hushållens nysparande i fonder, enskilda aktier och i obligationer (*siffror på nysparandet i enskilda aktier saknas för det senaste kvartalet*).

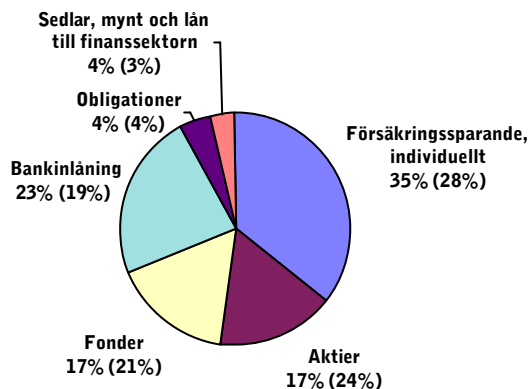
Hushållens finansiella portfölj

Ställning samt andelar									
Miljarder kronor	98 dec	99 dec	00 mar	00 jun	00 sep	00 dec	01 mar	01 jun	01 sep
Försäkringssparande, individuellt	560	618	639	657	673	693	716	736	747
procent	29	26	26	27	28	31	33	33	35
Därav fondförsäkring (unit linked)	85	156	179	181	190	180	170	188	162
procent av försäkringssparande, individuellt	15	25	28	28	28	26	24	26	22
Därav övrigt individuellt försäkringssparande	475	462	460	476	483	514	546	548	584
procent av försäkringssparande, individuellt	85	75	72	72	72	74	76	74	78
Aktier	364	587	638	608	583	502	410	428	348
procent	19	25	26	25	24	22	19	19	17
Därav svenska aktier	342	487	541	512	492	423	343	363	288
procent av aktier	94	83	85	84	84	84	84	85	83
Därav utländska aktier	22	99	97	95	90	78	67	65	60
procent av aktier	6	17	15	16	16	16	16	15	17
Fonder	347	514	546	514	513	472	407	437	357
procent	18	22	22	21	21	21	19	20	17
Därav svenska fonder	293	452	485	454	454	413	356	380	310
procent av fonder	84	88	89	88	88	88	88	87	87
Därav utländska fonder	55	61	60	60	59	59	51	57	47
procent av fonder	16	12	11	12	12	12	12	13	13
Bankinlåning⁵⁾	430	434	450	444	461	422	443	457	481
procent	22	18	18	18	19	19	21	20	23
Obligationer	164	139	120	114	107	107	104	98	94
procent	9	6	5	5	4	5	5	4	4
Sedlar, mynt och lån till finanssektorn	65	74	72	71	72	77	74	77	77
procent	3	3	3	3	3	3	3	3	4
Totalt finansiella tillgångar ²⁾	1 931	2 364	2 465	2 408	2 409	2 273	2 154	2 233	2 104
Portföljandelar totalt, procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100

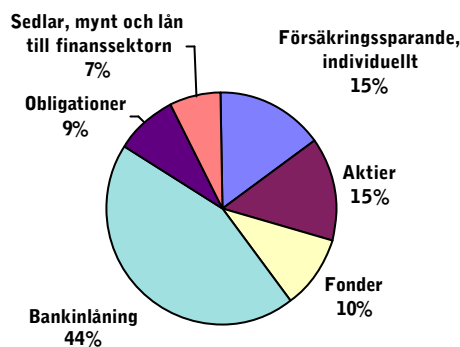
- Sparbarometern visar flera andelsförskjutningar i hushållens finansiella portföljer de tre första kvartalen 2001. Det individuella försäkringssparan-

dets andel har ökat från 31 till 35 procent. Bankinlåningens andel har ökat från 19 till 23 procent. Värdet på innehavet av enskilda aktier och fonder har däremot minskat, med lägre andelar som följd.

**Hushållens finansiella portfölj 30 september 2001
(30 september 2000)**

Hushållens finansiella portfölj 31 dec 1990

- Under den senaste tolv månaders perioden märks en förskjutning till förmån för mer försäkringssparande och bankinlåning. Andelen aktier och fonder har sjunkit märkbart och utgör var för sig 17 procent av tillgångarna.

Aktiesparandets och räntesparandets andelar i portföljen

Miljarder kronor	98 dec	99 dec	00 mar	00 jun	00 sep	00 dec	01 mar	01 jun	01 sep
Aktiesparande ⁶⁾	965	1376	1467	1418	1399	1289	1144	1201	1047
procent av portfölj	53	62	63	62	61	60	57	57	53
Räntesparande ⁷⁾	848	857	870	859	876	844	871	889	912
procent av portfölj	47	38	37	38	39	40	43	43	47
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Det direkta ägandet i aktieportföljen

Miljarder kronor	98 dec	99 dec	00 mar	00 jun	00 sep	00 dec	01 mar	01 jun	01 sep
Direktägda aktier	364	587	638	608	583	502	410	428	348
Total aktieportfölj ⁶⁾	965	1376	1467	1418	1399	1289	1144	1201	1047
Andel av total aktieportfölj, procent	38	43	44	43	42	39	36	36	33

- Trots att aktiesparande minskat till förmån för räntesparande svarar dock alltså aktiesparande – direkt i enskilda aktier och indirekt via aktiefonder och individuellt sparande i försäkringar – för något mer än halva värdet av hushållens finansiella portfölj. Enligt Sparbarometerens senaste beräkning motsvarar aktierelaterat sparande 53 procent av den samlade portföljen.

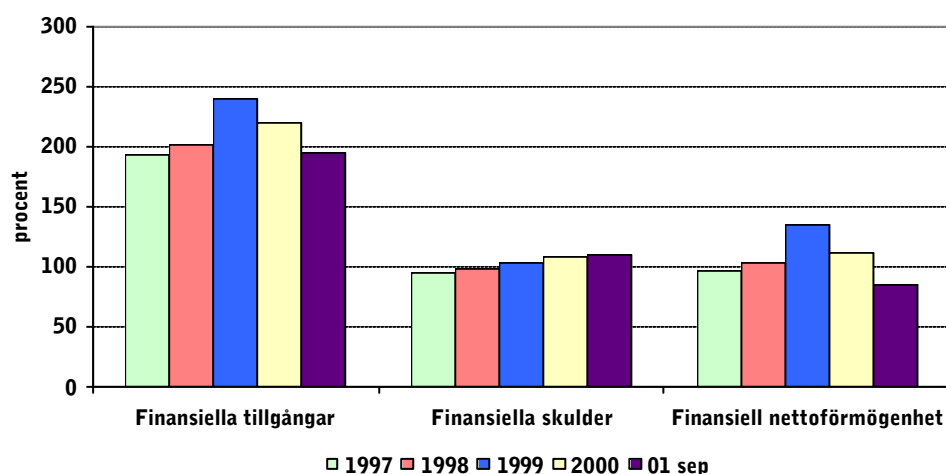
Hushållens finansiella nyckeltal

Miljarder kronor, ultimo december	1997	1998	1999	2000	01 sep
Hushållens disponibla inkomster	934	956	990	1035	1078 ⁸⁾
Finansiella tillgångar²⁾	1795	1931	2364	2273	2104
i procent av disponibla inkomster	192	202	239	220	195
Inkl. kollektiva försäkringar	1985	2134	2598	2537	2393
i procent av disponibla inkomster	213	223	262	245	222
Finansiella skulder	887	945	1026	1123	1189
i procent av disponibla inkomster	95	99	104	109	110
Finansiell nettoförmögenhet	908	986	1338	1150	915
i procent av disponibla inkomster	97	103	135	111	85
Inkl. kollektiva försäkringar	1098	1189	1572	1414	1204
i procent av disponibla inkomster	118	124	159	137	112

- Hushållens finansiella ställning har successivt försvagats under 2000 och 2001. Den finansiella nettoförmögenheten, mätt i procent av hushållens disponibla inkomster, har fallit tillbaka till nivåer som gällde före och under 1997. Huvudförklaringarna ligger i den negativa börsutvecklingen och i en växande skuldsättning från hushållens sida.
- Vissa förmögenhetseffekter, som inte rör Sparbarometerens tillgångar, har dock varit positiva under senare år. Det gäller värdet på hushållens innehav av småhus och bostadsrätter. Barometern registrerar endast hur hushållen finansierar dessa tillgångar genom växande volymer småhuslån och lån till bostadsrätter.⁹⁾
- Enligt prognoserna ökar hushållen sina disponibelinkomster kraftigt under 2001. Konsumtionsefterfrågan har dämpats och under hösten 2001 har även kreditefterfrågan tenderat att mattas något. Det finns utrymmen för såväl konsumtionsökningar som för fortsatt uppgång i hushållens finansiella sparande.

Tillgångar, skulder och nettoförmögenhet i procent av hushållens disponibla inkomster

Ultimo december

Om statistiken

Underlag till Sparbarometern görs av Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av Finansinspektionen. Syftet är att snabbt ge en preliminär kalkyl över hushållens finansiella sparande och förmögenhet kvartalsvis. Publiceringen sker inom fem till sex veckor efter kvartalsskifte på Finansinspektionens hemsida, www.fi.se. Sparbarometern baseras på preliminär statistik som finns tillgänglig inom en månad efter kvartalsskifte.

Sparbarometern bygger på samma begrepp som finansräkenskaperna, vilka är en del av nationalräkenskapssystemet och som styrs av internationella regler. Sparbarometern har därigenom samma definitioner som finansräkenskaperna vilket medför att uppgifterna har en god överensstämmelse med de uppgifter om hushållen som senare presenteras i de kvartalsvisa finansräkenskaperna.

Underlagen till Sparbarometern på SCB:s hemsida:

www.scb.se/ekonomi/annan/sparbarometern/Sparbarometern.asp

Finansräkenskaperna på SCB:s hemsida:

www.scb.se/ekonomi/finansmarknad/finansrakenskap/fir/fir.asp

Kontaktpersoner

Finansinspektionen:

Per-Arne Ström, avdelningschef
08-787 8106
per-arne.strom@fi.se

Christian Nilsson, analytiker
08-787 8217
christian.nilsson@fi.se

SCB:

Marianne Biljer, utredare
08-506 942 48
marianne.biljer@scb.se

Hans Olsson, ekonom/statistiker
08-506 942 29
hans.olsson@scb.se

Noter

- 1) Exklusive hushållens intresseorganisationer.
- 2) Exklusive kollektivt försäkringssparande.
- 3) Finansiella skulder i förhållande till finansiella tillgångar exkl. kollektivt försäkringssparande.
- 4) Nysparandet i aktier finns inte tillgängligt under den senaste perioden.
- 5) Inklusive allemansspar och riksgäldsspar.
- 6) Inkluderar 50% av Andra fonder och 50% av Individuellt försäkringssparande.
- 7) Inkluderar 50% av Andra fonder och 40% av individuellt försäkringssparande.
- 8) Den disponibla inkomsten 2001 bygger på Konjunkturinstitutets prognos.
- 9) För information om värde och beräkning av hushållens bostadsrättsinnehav på årsbasis, hänvisas till SCB och Finansräkenskaperna (www.scb.se).